

Länsstyrelsen
Gävleborg

BESLUT

2010-03-23

1 (11)

Dnr 511-4239-06
84-208

Enheten för skydd av natur

Se sändlista

BESLUT OM SNÄCKENS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken (1998:808) om ändring av beslut om, föreskrifter och skötselplan för Snäckens naturreservat (beslut 1978-03-13, dnr 11.121-1246-75, 21FS 1978:38 samt skötselplan 1979-02-20, dnr 11.131-3204-78).

Snäckens naturreservat bildades 1978. Det ursprungliga beslutet är nu i behov av kompletteringar och förtydliganden. Ändringarna är i huvudsak av redaktionell karaktär med hänvisningar till nu gällande lagstiftning. Föreliggande beslut innebär även en korrigering av de avvikelser som funnits mellan reservatsgränsens läge i terrängen och på den tidigare beslutskartan. Följande föreskrifter innebär en skärpning jämfört med det gamla beslutet: A3-4, A6-7, A10-11, B1-5, C6-8, C10 och C13. En föreskrift från det gamla beslutet är borttagen: förbudet mot att tälta. Flera föreskrifter har förtydligats och gjorts mer utförliga.

I och med att detta beslut vinner laga kraft kommer tidigare beslut och föreskrifter från 1978-03-13 (dnr 11.121-1246-75, 84-208) samt skötselplanen från 1979-02-20 (dnr 11.131-3204-78, 84-208) gällande Snäckens naturreservat att upphöra att gälla och ersättas med nytt beslut och nya föreskrifter med följande lydelse:

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) och med de gränser som slutligen märks ut i fält som naturreservat. För att säkerställa syftet med naturreservatet i dess nya utformning förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Naturreservatets namn ska även fortsättningsvis vara Snäckens naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Snäckens naturreservat
NVR-id:	21-2000322
Kommun:	Hudiksvall
Karta:	Ekonomisk karta 15H:2e
Lägesbeskrivning:	Ca 17 km sydost om Enånger. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2).
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6812479 Y: 1573085
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	Del av Långvind 9:441, Långvinds Vägförening (upplöst)
Areal (från VIC Natur):	Total areal 12,6 ha Därav landareal 7,1 ha Skogsmark 4,6 ha Produktiv skogsmark 4,1 ha Naturskog 4,6 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Snäcken är att bevara områdets intressanta geologi och flora. Mer specifikt är syftet att bevara ett värdefullt område med tallnaturskog och klapperstenstränder vid Bottenhavskusten. Naturtyperna Perenn vegetation på sten- och grusvallar (1220) och Åsbarrskog (9060), som är förtecknade i EU:s art- och habitatdirektiv, ska ha gynnsamt tillstånd. Arter som är typiska för dessa naturtyper ska ha gynnsamt tillstånd, liksom särskilt skyddsvärda arter som tallticka och silvertärna. Strukturer som död ved och gamla träd ska förekomma i för naturtyperna gynnsam omfattning. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Större delen av området lämnas för fri utveckling.
- Områdets naturvärden bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Naturreservatet bibehålls tillgängligt för friluftsliv.
- Trampkänslig vegetation skyddas genom att besökare hänvisas till markerade stigar.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Områdesbeskrivning

Snäckens naturreservat utgörs av yttersta delen av Enångersåsen, som här går ut i Bottenhavet som en ca 300 meter lång udde, samt av anslutande vattenområde. Största delen av udden består av hårt bearbetad klappersten med välutbildade strandvallar, vilka omges av en smal remsa av sand- och stenstrand med små samlingar av block. Huvuddelen av landområdet täcks av gammal, lågvuxen och ganska gles tallskog med enstaka inslag av gran, en, björk och rönn. Floran i skogen är artfattig och bottenskiktet består av mattor av hedmarkslavar, som grå och gulvit renlav, fönsterlav, bägarlavar och islandslav, samt av vägg- och kvastmossa. Fältskiktet domineras av låga ris, som ljung, mjölon, lingon och kråkbär samt ängskovall.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Huvuddelen av landområdet täcks av gammal, lågvuxen och ganska gles tallskog. Större delen av denna skog är utpekad som Natura 2000-naturtypen "Åsbarrskog" (9060). Naturreservatets främsta naturvärden är kopplade till denna urskogsartade tallskog. Floran i skogen är artfattig men säregen och karakteristisk för denna karga naturtyp. Då inget storskaligt skogsbruk någonsin bedrivits här finns tallar i alla åldrar upp till åtminstone ca 300 år, och de äldsta individerna torde tillhöra den första generationen träd efter landhöjningen. Föryngringen är god, särskilt i luckor som skapats när äldre träd fallit. Det finns rikligt med död ved i form av torrakor och lågor, varav många bär talrika spår efter vedinsekter och hackspettar. Tack vare den långa skogliga kontinuiteten påträffar man här diverse arter som är karakteristiska för gammal tallskog, t.ex. motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*), tallticka (*Phellinus pini*) och talltagel (*Bryoria fremonti*).

Ut mot stranden glesnar skogen och ersätts efter hand av öppna klapperstensfält (Natura 2000-naturtypen "Perenn vegetation på steniga stränder", 1220), och i

sydväst av sandmarker. Vid strandlinjen är vegetationen mycket sparsam. Förutom skorplavar växer här bl.a. saltarv, strandglim, strandvial och strandråg. Inne i Snäckenviken på uddens norra sida har bildats en smal remsa av rikare, strandängsartad vegetation med bl.a. slätterblomma, klapperögontröst, gulkämpar och salttåg. De öppna sten- och sandstränderna har ett värde som representativa naturtyper för Bottenhavskusten och som häckningsmiljö för flera kustfågelarter, bl.a. de mer krävande arterna större strandpipare och silvertärna (Natura 2000-art enligt EU:s fågeldirektiv), vilka båda påträffas i området.

Den grunda Snäckenviken, som till omkring hälften ingår i reservatet, är tämligen opåverkad av mänskliga aktiviteter och relativt näringsfattig med klart vatten. Här finns en intressant och artrik bottenvegetation med bl.a. de i regionen ovanliga arterna hårslinga (*Myriophyllum alterniflorum*), hårnating (*Ruppia maritima*) och skruvnating (*Ruppia cirrhosa*). Den marina faunan i viken är också rik, med flera arter av kräftdjur, insekter, musslor och snäckor samt fiskyngel.

En omfattande fritidsbebyggelse har vuxit upp i närheten av reservatet, och sandstränderna och de långgrunda bottarna i området lockar badgäster från när och fjärran. Reservatet har således stor betydelse för möjligheterna till rekreation och naturupplevelser för både kringboende och turister.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Snäcken är ett objekt i Gävleborgs läns Naturvårdsprogram från 1997 och beskrivs där som ett värdefullt åsavsnitt med orörd kustskog.

Reservatet är Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet (SE0630067 Snäcken). Området omfattas av strandskydd.

Enligt kommunens översiktsplan ingår naturreservatet i område för naturvård. Länsstyrelsen bedömer därför att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder och den uppföljning som behövs för att nå syftet med naturreservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenverksamhet, som t ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen,
8. framföra motordrivet fordon,
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för idrottsarrangemang, militära övningar eller liknande.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av naturreservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av parkeringsplats, rastplats, stigar och hägnader.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.
5. Genomförande av de skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen med naturreservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon,
2. beträda inhägnade områden,
3. ta ved. Eldning är endast tillåten om egen ved tagits med,
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
5. skada, plocka eller samla in växter, svampar och alger. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta och rödlistade arter,
6. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
7. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,

9. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
10. rida eller cykla,
11. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda sådant för att locka fåglar eller andra djur,
12. landstiga med båt och lägga upp båt,
13. använda området för organiserade tävlingar eller militära övningar.

Föreskrift 6 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. I skötselplanen anges målen med reservatet och de skall ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Andra föreskrifter som gäller för området

Större delen av naturreservatet ingår i Natura 2000-området Snäcken (SE0630067). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap 28 a-29 §§ Miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med Länsstyrelsens diarienummer 511-8831-06, 00-001-064.

Ärendets handläggning

Beslut om att bilda Snäckens naturreservat togs ursprungligen 1978, medan en skötselplan för området fastställdes 1979. Ett förslag till ny skötselplan för Snäckens naturreservat arbetades fram under slutet av 2005. I samband med detta aktualiserades behovet av att också revidera reservatsbeslutet. Eftersom Länsstyrelsen upptäckte att de i fält markerade gränserna i västra delen av reservatet omfattade ett större område än gränsen på beslutskartan startades processen för att lösa markåtkomsten i den delen av området. Markägarna

informerades skriftligen i april 2006 om att en revidering planerades. Värdering av marken gjordes av konsultfirman N.A. Stefansson AB. Förhandling med markägarna sköts av NAI Svefa. På grund av tidigare oklara ägarförhållanden har ingen överenskommelse ännu hunnit nås. Ägaren till marken är enligt lagfarten Långvinds vägförening, men den upplöstes för några år sedan och gick då upp i Långvinds samfällighetsförening. Långvinds samfällighetsförening behöver registreras på lagfarten för att kunna få ut ersättning och detta är under utredning. I dagsläget pågår vidare förhandlingar med Långvinds samfällighetsförening.

I samband med revideringen sågs föreskrifterna för reservatet över och justerades efter dagens användning av området. Flera föreskrifter förtydligades och gjordes mer utförliga. En föreskrift togs bort: förbudet mot att tälta. Detta ändrades eftersom Länsstyrelsen bedömer att det är i linje med naturreservatets syfte och ej kommer att påverka naturvärdena negativt. Ett förslag till nytt beslut och skötselplan skickades ut på remiss den 30 juni 2006. Följande synpunkter har inkommit:

Skogsstyrelsen Region Mitt har inget att erinra mot förslaget och ser mycket positivt på det som ett led i att nå miljömålet Levande skogar och bevarandet av den biologiska mångfalden.

Hudiksvalls kommun är positiv till revideringen av beslut och skötselplan för Snäckens naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt tredje stycket får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet .

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Detta bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurser enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Länsstyrelsens ställningstagande i denna del har skett med tillämpning av proportionalitetsprincipen. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden ska vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter naturreservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § miljöbalken framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälla, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna. Överenskommelse om ersättning för intrånget i markanvändning gjordes därför med tidigare sakägare i samband med att naturreservatet bildades 1978. Förhandling om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken för den del som tillkommer i detta beslut pågår med berörda sakägare.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 6 om hur man överklagar.

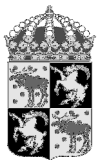
Beslut i ärendet har fattats av landshövding Barbro Holmberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschef Ann Gudéhn, jurist Caroline Näslund, biolog Martina Kluge, biolog Linda Svensson och biolog Kristina Persson, den sistnämnda föredragande.

Barbro Holmberg

Kristina Persson

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Brytpunktskarta
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Gävleborg

SKÖTSELPLAN FÖR SNÄCKENS NATURRESERVAT

2010-03-23

Dnr 511-4239-06
84-208

Bilaga 1

1 (10)

Enheten för skydd av natur

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR SNÄCKENS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Snäcken
NVR-id	21-2000322
Län	Gävleborg
Kommun	Hudiksvall
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 12,6 ha Därav landareal 7,1 ha Skogsmark 4,6 ha Produktiv skogsmark 4,1 ha Naturskog 4,6 ha
Naturtyper (Natura 2000 habitattyper – endast i den del av reservatet som är anmält till Natura 2000):	Perenn vegetation på steniga stränder (1220) 2 ha Åsbarrskog (9060) 4 ha
Naturtyper areal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Tallskog 4,1 ha Hav 3,7 ha Substratmark 3,4 ha Impediment 0,5 ha Övrig öppen mark 0,9 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag	Skog och havsstrand
Naturtyper	Alla (se ovan)
Strukturer	Död ved, gamla och grova träd

Arter <i>S: signalart enl. Skogsstyrelsen (2005). Fetstil: artkod enl. EG:s fågeldirektiv.</i>	Motaggsvamp (<i>Sarcodon squamosus</i>) S Tallticka (<i>Phellinus pini</i>) S Silvertärna (<i>Sterna paradisaea</i>) A194 Havsörn (<i>Haliaeetus albicilla</i>) A075
Friluftsliv	Upplevelse, rekreation
Bebyggelse och anläggningar	Stigar och hägnader. En gungställning står på den västra reservatsgränsen och ägs av Långvinds samfällighetsförening.

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Mänsklig påverkan i området verkar ha varit minimal sedan udden reste sig ur havet. Viss plockhuggning av skogen har förekommit och en del död ved har tillvaratagits, men i övrigt är området i princip orört. Idag utnyttjas reservatet mest för promenader och bad.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Naturreservatets främsta naturvärden är kopplade till den urskogsartade, gamla och lågvuxna tallskog som dominerar området. Floran i skogen är artfattig men säregen och karakteristisk för denna karga naturtyp. Då inget storskaligt skogsbruk någonsin bedrivits här finns tallar i alla åldrar upp till åtminstone ca 300 år, och de äldsta individerna torde tillhöra den första trädgenerationen efter istiden. Föryngringen är god, särskilt i luckor som skapats när äldre träd fallit. P.g.a. den magra jordmånen är de gamla tallarna oftast låga och ganska klena, även om några av de äldsta träden är förhållandevis grova. Det finns rikligt med död ved i form av torrakor och lågor, varav många bär talrika spår efter vedinsekter och hackspettar. Tack vare den långa skogliga kontinuiteten påträffar man här diverse arter som är karakteristiska för gammal tallskog, t.ex. motaggsvamp, tallticka och hänglaven talltagel (*Bryoria fremonti*). Det välldränerade och relativt ljusöppna markskiktet kan potentiellt erbjuda habitat för många ljus- och värmekrävande arter av bl.a. insekter, inte minst i de sandblottor som skapas och upprätthålls genom människors tramp och naturliga störningar.

Ut mot stranden glesnar skogen och ersätts efter hand av öppna klapperfält och, i sydväst, sandmark. I övergångszonen växer på flera ställen rikligt med yngre tallar samt spridda kuddar av mjölon och lavar. Längre ut mot strandlinjen är vegetationen mycket sparsam, och förutom skorplavar växer här mest ruggar av saltarv, strandglim, hallon, strandvial, mjölkört och strandråg. Inne i Snäckenviken på uddens norra sida, innanför ett bälte av blåsäv och rörflen, har bildats en smal remsa av rikare, mer strandängsartad vegetation med bl.a. slätterblomma, strandloka, strätta, klapperögontröst, gulkämpar, vänderot och

salttåg. På stranden längst in i viken står några klibbalar. Här har också enstaka exemplar av vresros (*Rosa rugosa*) etablerat sig, en förvildad parkbuske som ibland blir ett besvärligt ogräs på havsstränder. Ut mot uddens spets i öster finns ett glest parti med yngre tallar, granar och björkar.

Den grunda Snäckenviken, som till omkring hälften ingår i reservatet, är tämligen opåverkad av mänskliga aktiviteter och relativt näringsfattig med klart vatten. Här finns en intressant och artrik bottenvegetation med bl.a. kransalgsmattor, knoppslinga och hårsärv samt de i regionen ovanliga hårslinga (*Myriophyllum alterniflorum*), hårnating (*Ruppia maritima*) och skruvnating (*Ruppia cirrhosa*). Den marina faunan i viken är också rik, med flera arter av kräftdjur, insekter, musslor och snäckor samt fiskyngel. Det grunda vattenområdet är ekologiskt betydelsefullt i och med sitt relativt opåverkade tillstånd. Viken är viktig som växtplats för flera mer eller mindre vanliga brack- och saltvattensväxter och som yngelområde för vissa kallvattensfiskar. Något omedelbart hot finns knappast mot vattendelen av reservatet.

Häckfågelfaunan i området är dåligt känd, men i skogen ses bl.a. större hackspett, talltita och tofsmes. De öppna sten- och sandstränderna har ett värde som häckningsmiljö för flera kustfågelarter. Längs stränderna påträffas typiska arter som ejder, storskrake, större strandpipare (*Charadrius hiaticula*; mindre vanlig i Hälsingland), drillsnäppa och silvertärna (Natura 2000-art enligt EG:s fågeldirektiv). Storskarv och havsörn ses ofta, liksom diverse sjöfågel och vadare på flyttning.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inga kulturhistoriska bevarandevärden är kända.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden i området består av granitgnejser. Snäcken utgörs av yttersta delen av Enångersåsen, som här går ut i Bottenhavet som en ca 300 meter lång udde. Största delen av udden består av hårt bearbetad klappersten med välutbildade strandvallar, vilka omges av en smal remsa av sand- och stenstrand med små samlingar av block. Klapperstensfälten med sina fornstrandvallar är av geologiskt intresse.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

En omfattande fritidsbebyggelse har vuxit upp i närheten av reservatet, och sandstränderna och de långgrunda bottenarna i området lockar badgäster från när och fjärran. Inne i bukten sydväst om Snäcken, omedelbart utanför reservatsgränsen, finns ett fritidsområde med en välbesökt badplats. Det är också trevligt att promenera genom den glesa tallskogen och ut mot den yttersta spetsen på udden. I området finns ett system med flera stigar (se skötselkarta,

s. 10). Reservatet har således stor betydelse för möjligheterna till rekreation och naturupplevelser för både kringboende och semesterfirare.

1.4 Källförteckning

Litteratur

- Hedin, Å. & Schreiber, H. 2003. Grunda havsvikar – Bottenfauna och vegetation i Långvind (Gävleborgs län). Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 2003:1.
- Lindberg, T. & Wikberg, T. 1974. Naturinventering Hudiksvalls kommun. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1974:1.
- Länsstyrelsen Gävleborg. 1979. Skötselplan för Snäckens naturreservat.
- Persson, J. & Schreiber, H. 2004. Fiskyngel och undervattensvegetation i Långvind, Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 2004:6.
- Rune, S. & Löhman, S. 1965. Naturvårdsinventering inom Gävleborgs läns kustområde år 1965. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1965:1.
- Skogsstyrelsen. 2005. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. 3:e uppl. Skogsstyrelsens Förlag, Jönköping.
- Ståhl, P. 1982. Naturskogar i Gävleborgs län – en inventering av urskogsartade skogar. Länsstyrelsen Gävleborg.
- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1997:12.

Databaser

Berggrunds- och jordartsdatabaser. Sveriges Geologiska Undersökning.

Rapportsystemet för fåglar (Svalan). ArtDatabanken, SLU & Sveriges Ornitologiska Förening.

Muntliga källor

Forsblom, A. Tidigare naturbevakare för Länsstyrelsen.

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i fyra skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Skogsmark med i huvudsak fri utveckling
- 2: Stränder med i huvudsak fri utveckling
- 3: Vattenområde med fri utveckling
- 4: Information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Skogsmark med i huvudsak fri utveckling, ca 5 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av Åsbarrskog (9060) är minst 4 ha.
- Tall utgör minst 90 % av krontäckningen.
- Trädsiktet har naturlig föryngring.
- Gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier finns i området.
- Arter som är typiska för tallnaturskog, t.ex. tallticka, motaggsvamp och talltagel, ska kunna återfinnas i området.
- Gran finns bara i enstaka exemplar eller inte alls.

Skötselåtgärder:

- I dagsläget är inga skötselåtgärder planerade. Utvecklingen av inväxande gran bör dock följas på sikt. Uppslag av smågranar som hotar att missgynna tallföryngring eller skugga äldre tallar bör röjas bort. Avröjt material transporteras ut ur reservatet. Røjning bör utföras på ett så skonsamt sätt som möjligt.

Skötselplanens skötselområde 2: Stränder med i huvudsak fri utveckling, ca 3 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av Perenn vegetation på steniga stränder (1220) ändras ej annat än till följd av den naturliga landhöjningen eller av en ökning i utbredningen av Åsbarrskog (9060).
- För naturtyperna typiska växtarter som saltarv, klapperögontröst och strandvial finns i livskraftiga bestånd.
- Förekomsten av vresros ökar ej.
- Stränderna är fria från skräp.

Skötselåtgärder:

- Om bestånden av vresros ökar i omfång ska de tas bort. Avröjt material transporteras ut ur reservatet. I dagsläget finns två exemplar i reservatet (se skötselkarta, koordinater (RT 90): 6812469;1572807 och 6812513;1573187 – båda ca 5 m² stora).
- Vid behov städas stränderna från skräp. Drivved kan ligga kvar, såvida den inte anses kunna orsaka skada.

Skötselplanens skötselområde 3: Vattenområde med fri utveckling, ca 4,5 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Bottenväxter som kransalger, slingor och natingar har liknande täckningsgrader som idag (se Hedin & Schreiber 2003, Persson & Schreiber 2004).
- Bottendjur som märlkräftor och östersjömussla samt yngel av fiskar som elritsa och spigg ska kunna återfinnas i området (se Hedin & Schreiber 2003, Persson & Schreiber 2004).

Skötselåtgärder:

Inga åtgärder planeras.

Skötselplanens skötselområde 4: Information och friluftsliv

I vägkanten strax väster om reservatet finns en liten parkeringsficka. Där börjar en stig som förgrenar sig från västra kanten av reservatet. Ytterligare två stigar börjar vid vägen längs nordgränsen. Stigarna som går genom skogen är inhägnade med ett lågt metallstängsel för att avhålla besökare från att beträda de trampkänsliga lavmarkerna. Informationsskyltar (3 st) finns placerade vid parkeringsfickan, vid den sydvästra gränsen, samt längs vägen i östra delen där den mellersta stigen går in i reservatet. Vägvisarens plats finns utmärkt på översiktskartan i bilaga 2.

Bevarandemål:

- Naturreservatet ska vara tillgängligt för allmänheten.
- Naturreservatets gränser ska vara tydligt markerade.
- Besökare ska informeras om områdets biologiska och geovetenskapliga bevarandevärden och om reservatsbestämmelserna.
- Besökare ska hänvisas till att vistas utanför skogsmark med trampkänslig vegetation.
- En väl underhållen rastplats finns på stranden.

Skötselåtgärder:

- Informationsskyltar om reservatet, med föreskrifter för allmänheten, ska finnas vid två entrépunkter samt där mittstigen når stranden.
- En rastplats ställs i ordning på stranden.
- Stigarna genom tallskogen samt ytterkanten av skogen ska vara inhägnade. Vid behov kan en spång eller dylikt monteras längs någon av stigarna för att öka tillgängligheten i naturreservatet. Materialet som används bör kunna plockas bort igen utan att påverka eller blandas upp med underlaget. Täckbark bör ej användas, då det inte smälter in i områdets natur.

- Regelbunden kontroll och underhåll av gränsmarkeringar, stigar, vägvisare, informationsskyltar, parkeringsplats och hägnader.

3. Uppföljning

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Av länsstyrelsen tillförordnade naturbevakare eller andra anlitade entreprenörer ansvarar för årlig dokumentation och rapportering till länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Strandstädning
- Gränser och anordningar för information och friluftsliv

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 12:e år för:

- Förekomst av gran
- Utbredning av vresros
- Förekomst av arter (tallnurskog, steniga stränder, åsbarrskog, havsbotten)
- Krontäckning av tall
- Föryngring av trädsikt

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 24:e år för:

- Utbredning av naturtyper
- Gamla träd och död ved

Parametrar och mått framgår av preciseringarna av bevarandemålen för respektive skötselområde.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Priori- tering	Finansiering
Nya informationsskyltar sätts upp	Initialt	Se skötselkarta	1	Skötselanslag
Anläggning av rastplats	Initialt	Se skötselkarta	1	Skötselanslag
Underhåll av gränser och anordningar för information och friluftsliv	Vid behov	Se skötselkarta och översiktskarta	1	Skötselanslag

Uppföljning av gränser och anordningar för information och friluftsliv	Varje år	Se skötselkarta och översiktskarta	1	Skötselanslag
Strandstädning	Vid behov	Skötselområde 2	2	Skötselanslag
Uppföljning av strandstädning	Varje år	Skötselområde 2	2	Skötselanslag
Uppföljning av förekomst av gran	Vart 12:e år	Skötselområde 1	2	Skötselanslag
Uppföljning av krontäckning av tall	Vart 12:e år	Skötselområde 1	3	Skötselanslag
Uppföljning av föryngring av trädskikt	Vart 12:e år	Skötselområde 1	3	Skötselanslag
Uppföljning av arter	Vart 12:e år	Hela reservatet	3	Skötselanslag
Uppföljning av naturtyper	Vart 24:e år	Skötselområde 1 och 2	3	Skötselanslag
Uppföljning av gamla träd och död ved	Vart 24:e år	Skötselområde 1	3	Skötselanslag
Uppföljning av vresros	Vart 12:e år	Skötselområde 2	3	Skötselanslag
Ev. röjning av vresros	Vid behov	Skötselområde 2	3	Skötselanslag
Ev. röjning av gran	Vid behov	Skötselområde 1	3	Skötselanslag

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den om ca 15 år.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Snäckens naturreservat Skötselområden

Tillhör skötselplan
2010-03-23

511-4239-06
84-208

9 (10)

Skötselkarta för Snäckens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

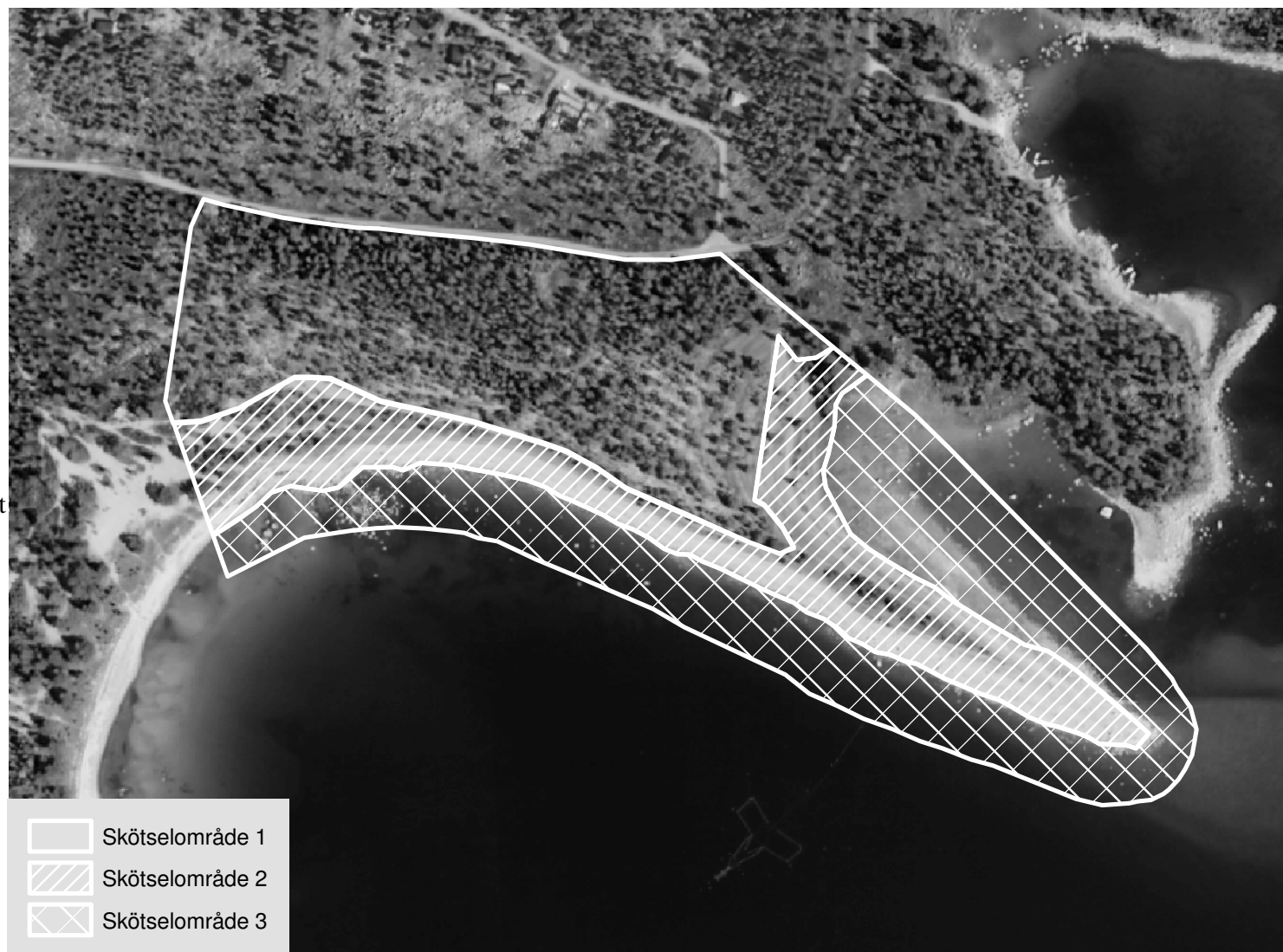
Centrumkoordinater
X: 6812460 Y: 1573136

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:4 000

0 15 30 60 90 120 150 Meter

© Lantmäteriet, 2010. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188-X

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

026-17 10 00

Faxnummer

026-17 13 16

E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Snäckens naturreservat Skötselkarta

Tillhör skötselplan
2010-03-23

511-4239-06
84-208

10 (10)

Skötselkarta för Snäckens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater
X: 6812479 Y: 1573085

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:4 000

0 15 30 60 90 120 150 Meter

© Lantmäteriet, 2010. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188-X

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

026-17 10 00

Faxnummer

026-17 13 16

E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2010-03-23

Dnr 511-4239-06
84-208

Bilaga 2

Snäckens naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6812479 Y: 1573085

Skala 1:100 000

Snäckens naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet, 2010. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

026-17 10 00

026-17 13 16

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Snäckens naturreservat Beslutskarta

Tillhör beslut
2010-03-23

Dnr 511-4239-06
84-208

Bilaga 3

Beslutskarta för Snäckens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater
X: 6812479 Y: 1573085

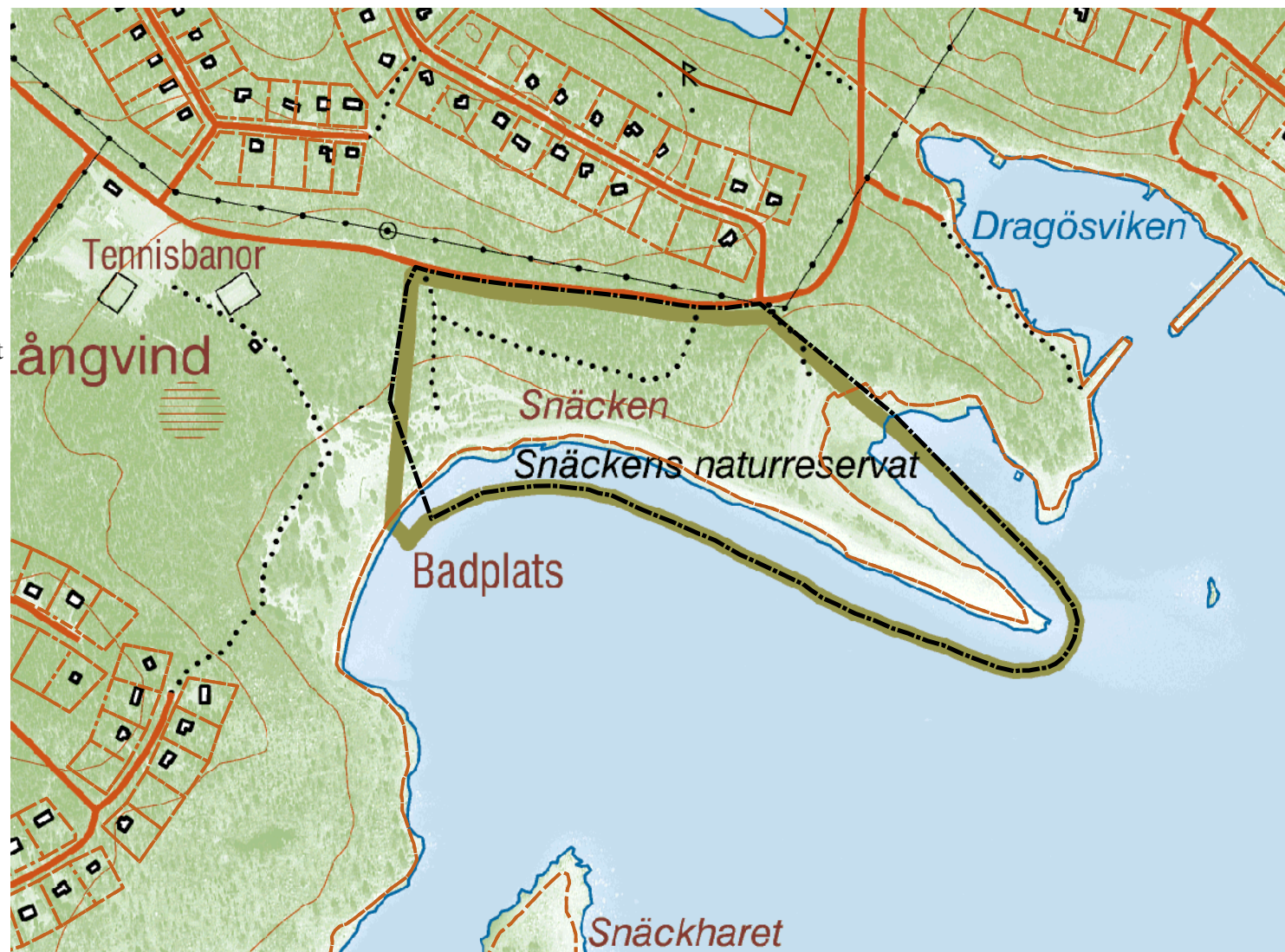
——— Gräns för naturreservatet

- - - - - Fastighetsgränser

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:6 000

0 25 50 100 150 200 250 Meter

© Lantmäteriet, 2010. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188-X

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

026-17 10 00

Faxnummer

026-17 13 16

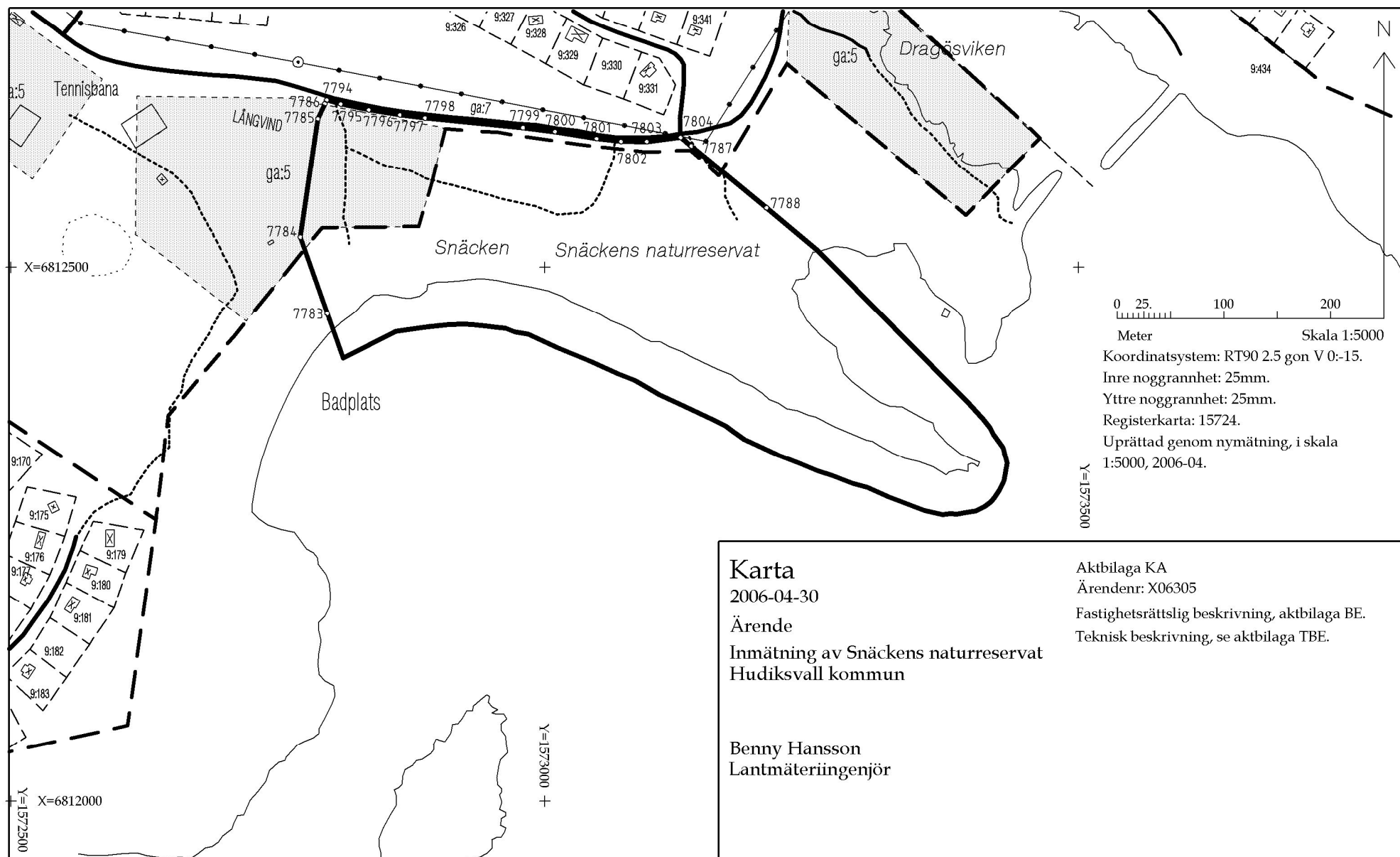
E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Gävleborg

Karta

2006-04-30

Ärende

Innätning av Snäckens naturreservat
Hudiksvall kommun

Benny Hansson
Lantmäteringenjör

Aktbilaga KA

Ärendenr: X06305

Fastighetsrättslig beskrivning, aktbilaga BE.

Teknisk beskrivning, se aktbilaga TBE.

Lantmäterimyndigheten
Gävleborgs län

TEKNISK BESKRIVNING
2006-05-04

Aktbil TBE
Dnr X06305

Inmätning av Snäckens NR

Hudiksvalls kommun

Koordinatförteckning (RT 90 2.5 GON V 0:-15)
Inre noggrannhet: 25mm. Yttre noggrannhet: 25mm.

	Punkt nr	X	Y	Z	Markering
21HUD GRÄ	7783	6812456.67	1572796.18	-	om
	7784	6812528.17	1572770.95	-	om
	7785	6812639.16	1572787.46	-	ss
	7786	6812653.54	1572794.07	-	tp
	7787	6812613.50	1573137.19	-	tp
	7788	6812555.40	1573207.65	-	tp
	7794	6812656.84	1572795.59	-	om
	7795	6812653.09	1572808.91	-	om
	7796	6812647.56	1572835.08	-	om
	7797	6812642.91	1572864.11	-	om
	7798	6812639.90	1572887.75	-	om
	7799	6812630.78	1572979.66	-	om
	7800	6812627.09	1573009.43	-	om
	7801	6812620.54	1573048.50	-	om
	7802	6812617.85	1573071.43	-	om
	7803	6812617.77	1573095.53	-	om
	7804	6812621.65	1573127.30	-	om

Förklaringar till markeringar

om = omarkerad gränspunkt
ss = staketstolpe
tp = träpåle

I tjänsten

Benny Hansson
Lantmäteringenjör

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).